

НАЙ-НОВА ИСКРЕННОСТ

Явор Гърдев

Малко след като в последните десетилетия на миналия век (чрез гласовете на Михаил Епщайн и Дейвид Фостър Уолъс) беше артикулиран опитът за преодоляване на тоталното господство на постмодернизма чрез “нова искреност”, в Русия за първи път се чу един нов и смайващо искрен драматургически глас — този на Иван Вирипаев.

В първото десетилетие на новия век този глас се чуваше все по-често и по-често не само в Русия, но и в цяла Европа. От зоната на актьорството и драматургията Вирипаев осъществи успешни набези в зоните на театралната и кинорежисура и вече в качеството си на тотален творец, през 2015-та завърши един голям и много плодотворен период в творчеството си като художествен ръководител на нашумелия московски театър за съвременна драма “Практика”.

Оттогава насам Иван Вирипаев живее във Варшава със съпругата си (полската актриса Каролина Грушка) и малката им дъщеря. Драматургичното му творчество отдавна прескочи границите на Русия и в момента се радва на особена популярност в Германия, Полша и много други европейски страни. Чрез постановките на режисьора Галин Стоев през миналото десетилетие, това творчество беше представено и на българска и френска сцена.

Комедията “Пияните” е написана от Вирипаев по поръчка на театъра в Дюселдорф, където беше и световната ѝ премиера през 2014. Веднага след това пиесата започна триумфалното си шествие по сцените на множество европейски и руски театри.

Финият, интелигентен, проникновен, но и остър хумор на пиесата ни

изправя пред изпитанието на безкомпромисната среща с нас самите и днешните ни вътрешни бесове, страхове и копнежи. Трагикомичните ѝ обрати, плод на дълбок и честно споделян чувствен опит, предразполагат към силна директна идентификация с персонажите, които са наши съвременници, както и към отъждествяване с вътрешните им липси, които са и наши липси. Тяхната неутолима вътрешна жажда е нашата жажда, а пианството им — средството да я споделят с нас докрай и без задръжки.

Въпреки своите остри дилеми и безпощадни парадокси “Пияните” е всъщност щедра пиеса, която искрено се опитва да даде на своите герои и публика възможен изход, дори от абсолютната безизходица.

След силните удари с бича на тревожността, тя намира в себе си силата да погали съсипаните си герои с благодатна десница и да ги утеши с нежен шепот в сърцето, а после да ги събере в непредвидена прегръдка наскоро калната локва на живота.

“Пияните” на Иван Вирипаев е неподправено искрена пиеса. С нея авторът прави огромна крачка в развитието на собственото си умение да пише откровено. Той прописва повече от откровено. Толкова повече от откровено, че сякаш няма повече накъде.